

**Do Normandie se jezdí nejen kvůli přírodě,
ale také kvůli středověké i moderní historii.**

Nejtěžší ztráty při vylovení měla americká armáda na pláži Omaha. Monument tam tuto skutečnost připomíná.

Jak se jezdí V drsně malebné Normandii

Většina českých motorizovaných turistů ví, že po Francii se můžete pohybovat po placených dálnicích, nebo bezplatných silnicích první třídy. Když nechcete utrácet peníze za dálniční mýto a máte moderní navigaci, bezpečně projedete celou zemi bez poplatků. Při své cestě do Normandie jsme tak gratis projeli i Paříží.

Náš vůz a trasa

Do Normandie jsme jeli obytným autem Ford Transit Nugget, vybavený Westfalí. Mezi kempingáči je to něco jako takový Mini Morris mezi Mercedesy. Malý, ale kvalitní. Jde o kompromisní poměr mezi komfortem a velikostí vozu. Pro nás byl přijatelný.

Obytných aut už jezdí v atraktivních oblastech západní Evropy takové množství, že se jejich provoz a parkování musejí regulovat. Na některých místech, obzvláště u vjezdů do parkovišť, jsou brány, které

neumožní vjezd nadměrným obytným autům. Tam mají pro parkování vyhrazená místa, pro něž se vžil německý název Stellplatz. V chytrých telefonech je bezpočet aplikací, které vám takové místo kdekoli najdou. Zde lze parkovat, ale i nocovat zdarma, nebo za úplatku výrazně nižší, než stojí pobyt v kempu. Za služby, jako je načerpání vody, nebo dobití baterie, se ovšem zpravidla platí. I když je zde bezpočet míst, kde lze parkovat a spát „na divoko“, člověk se cítí více v bezpečí, když je obklopen dalšími auty.

Normanský most (francouzsky Pont de Normandie) je lanový dálniční most přes řeku Seinu mezi normanskými městy Le Havre a Honfleur. Je dlouhý 2143 m a má dva pilíře ve tvaru obrácených Y. Stavba začala v roce 1988 a trvala 7 let. Otevřen byl 20. ledna 1995, náklady na stavbu činily 465 milionů dolarů. V této době byl nejdelším lanovým mostem na světě.

Už podruhé jsem zmínil možnosti, jak lze při cestě po Francii ušetřit. Přitom škudlit za každou cenu nebyla naše priorita, ale proč zbytečně platit, když rychle seznáte, že například i silnice bez mýta mají velice často dálniční, čtyřproudový charakter. Musíte se však připravit na to, že intenzivně zaměstnáte posilovač řízení. Ve Francii téměř zmizely běžné křižovatky, a tak budete neustále kroutit volantem na kruhových objezdech.

Drsný, ale nádherný kraj

Normandie má úžasné pobřeží. Písečné pláže, studenou vodu, časté větry, překrásné skalní masivy. Znamená to jezdit po malých úzkých silnicích. Ty jsou v perfektním stavu, žádné díry v asfaltu a všude plno odstavných ploch, aby se člověk mohl zastavit, a užívat si pohledy na nádherné okolí. A zase to šetření: až překvapivě se většinou dá parkovat bez poplatků.

Pláže jsou bezpochyby za hezkého počasí příjemné na povalování. Avšak i v parném létě je voda studená, proto moc lidí ve vodě neuvidíte. Já jsem do vody vlezl a měl jsem pocit, že trénuji na zimní plavbu otužilců ve Vltavě.

Ve Francii je málo cyklostezek. Cyklisté se tak běžně pohybují po silnicích i s poměrně hustým provozem. Řidiči jsou zde na tuto situaci zvyklí a jezdí ohleduplně, opatrněji než u nás. Zatímco v Česku převažují pro rekreační jízdu horská kola, zde naprosto dominují kola silniční.

Francouzská kuchyně

je pověstná. Nejspíš právem. Musíte se ale připravit na to, že jiný jazyk, než francouzštinu, na jídelních lístcích neobjevíte. Lidé, kteří tento jazyk neovládají - a já mezi ně patřím - se občas nevyhnou nepřijemným překvapením. Objednal jsem si specialitu podniku. Jaké bylo mé překvapení, když mi donesli střívkvo, v němž byla další rozsekaná, marinovaná vařená střeiva. Tento druh francouzského jídla nemusím. S vínem to je jednodušší. Vždy je lahodné. I když se ve Francii pije stále více piva, vždy jsem si k jídlu objednal víno. Jedna sklenička je za volantem tolerována.

Tudy šly dějiny

Do Normandie se však jezdí nejen kvůli přírodě, ale také kvůli středověké i moderní historii. Na jedné straně malebná romantická městečka a úžasné katedrály. A na druhé: podél celého pobřeží jsou pozůstatky druhé světové války, bunkry, muzea, vojenská technika, ale bohužel i četné vojenské hřbitovy.

Celá oblast pobřeží Normandie byla válkou těžce postižena. Větší města i mnoho vesnic poničily válečné operace. Na pobřeží se však přesto zachovala řada malebných letovisek, ze kterých dýchá duch minulosti.

Kdykoliv ovšem vystoupáte na skalnatou vyvýšeninu pobřeží, narazíte na betonové bunkry, pozorovací plošiny, nebo základy dalekonosných děl, ze kterých Němci ostřelovali lodní provoz v kanálu La Manche. A tak mnoho cizinců vyhledává návštěvu Normandie především kvůli vojenské historii. Každý z nás viděl